

Petri Cvnæi de Repvblica Hebræorum Libri III

Cunaeus, Petrus

Lvgd. Batavor., 1632

Cap. I. Familia Pontificalis. De Alcimo malè existimatum. Pontificis constitutio penes quos. Chalcedensium regi quid beneficii à Claudio datum. Pontificis munia. Quando nobile officium suum Pontifex ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65527](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65527)

PETRI CVNÆI
De Republica
HEBRÆORUM,
LIBER SECVNDVS.

CAPVT I.

Familia Pontificalis. De Alcimo male existimatum. Pontificis constitutio penes quos. Chalcidensium regi quid beneficii à Claudio datum. Pontificis munia. Quando nobile officium suum Pontifex obierit. Quem habitum tunc gesserit. Flavii Iosephi error, ex prope- rantia natus, qui omnes hæcenus dece- pit. Ejus confutatio. Maimonida recta sententia.

Proximus regis dignitati honos in summis sacerdotibus fulsit: estque Rabbino- rum vetus verbum, tri- bus rebus Israëlem, tan- quam coronis, fuisse decoratum, re- gno, pontificatu, atque lege. Nos, quo- niam de regibus ea, quæ in mentem in- cidebant, diximus, cætera eodem pa- cto, hoc est, incuriose, & sine delectu exequemur. Cum sacerdotales familiae olim

olim à Mose duodecim, mox autem à Davide essent viginti & quatuor constitutæ, una modò pontificalis fuit, cujus erat præ cæteris excellens nobilitas. Apud Flavium Onias, Oniæ tertii filius, pontificali genere juvenis, per indignationem in Ægyptum aufugit, uti templum illïc conderet, propterea quòd pontificatum libidine Antiochi transferri ad Alcimum videbat, hominem sacerdotali quidem familiâ ortum, sed non ex successione pontificatus. Hallucinatur enim eruditissimus Sigonius, qui¹ eum ex posteris Levi, sed non Eleazari, aut Ithamari, fuisse prodidit. Estque is error manifestus ex Flavii verbis, quæ de hoc Alcimo extant in Antiquitatum libro vicesimo, in capite octavo. Post Alcimum etiam Judas Maccabæus pontificatum, extraneus alienusque, nullo successionis jure accepit, etsi sanè de gente sacerdotum fuit. ut jam constet, ad hanc indignationem non omnes Aronis nepotes, sed duntaxat paucos quosdam pervenire per legitimos tramites potuisse. Pontifex is fuit, qui omnibus præfectus erat sacerdotibus. eamque dignitatem illi universus confessus septua-

---

¹ In lib. 5. cap. 2.

tuaginta senum conferebat, in quorum iudicio atque potestate totum hoc, quantumcunque erat, positum fuit. Ita enim traditum rectissimè à Maimonide est, in Halacha Cele Hammikdasch, in capite quarto. Sed Herodes, cum pauca ex honesto & bono, pleraque autem contra leges & mores majorum gereret, creare pontifices, amovereque, uti erat libitum, instituit. Ac tandem electio summi sacerdotis concessa Agrippæ Herodi Chalcidensium regi à Claudio est. idque jus retentum successoribus ejus fuit, usque ad extrema belli Iudaici. Ac sacerdotum quidem cæterorum divisa functio erat, nemo ut adolere aris honores, vel victimas cædere, nisi factâ sortitione, posset. Soli autem pontifici omnia sacra, & omni tempore, obire jus fasque fuit¹. Non enim in ordinem cogebatur, neque vices statione observabat. Munus pontificis nobile atque primarium fuit, templi adyta intrare, quæ Sancta Sanctorum Hebræi appellitant. idque semel in anno, non amplius, fiebat, solenni expiationum die, atque eâ horâ tantum, quæ
dicata

¹ R. Maimon. in cap. 5. Hal. Cele Hammikdasch.

dicata piaculari sacro erat. Sed de eâ
 re mox plura dicendi locus erit. Quali
 habitu pontifex fuerit, cum venerabi-
 le illud loci secretum celeberrimo die
 adiret, hætenus disceptatum à nemi-
 ne est. Magnâ enim securitate credide-
 runt omnes, indutum eum illo tem-
 pore fuisse duobus amiculis illis, quo-
 rum unum fuit Humerale & Ephod
 appellatum, alterum verò dicebatur
 Coschen sive Rationale, propterea
 quod cordis rationisque sedem, hoc
 est, ipsam pectus, eingeret. Non nos
 hîc de artificiosissimo opere utriusque
 vestimenti differemus. Ex auro enim,
 & purpura, coccoque, atque gemmis
 confectum fuisse, certum est, plane in
 eum modum, uti edicitur in Exodi ca-
 pite vicesimo & octavo. Sed illud jam
 dicimus, nunquam iis amiculis usum
 fuisse pontificem in templi adytis.
 Quare convellenda nobis opinio est,
 quæ jam pridem summis nixa autori-
 bus, nunc & omnium est, & quotidie
 crescit. Atque utinam saltem à Iosepho
 nobis recedendum non esset, quem
 virum genere ortum sacerdotali, sum-
 misque honoribus in urbe Hierosoly-
 ma perfunctum, ea transmississe ad
 memoriam posterorum scimus, quæ
 viderat oculis suis, & comperta habe-
 bat

bat. Sed quis tam consummatae diligentiae est, cui non somnus interdum in longâ commentatione obrepat? aut quid non potest festinatio & incogitantia, quæ in rebus etiam obviis improvida est & cæca? Igitur non possumus illud ferre, quod in capite decimo & quinto libri quinti ἀλώσεως ait de veste Ephod, deq, amiculo Coschen. τῶν τῶν πλὴν ἐσθῆτα ὅσα ὁ ἀρχιερεὺς τ' ἀλλοῦ χρόνον, λιγότερον δ' ἀνελάμβανεν, ὅπῃ τε δ' εἰσίοι εἰς τὸ ἄδυτον. εἰσῆδ' δ' ἀπαξ καὶ ἐνιαυτὸν μόνον ἐν ἡ νηστύειν ἐστὶν ἡμέρα πάντας τὸ θεῶ. Hunc vestitum pontifex non quolibet alio tempore habebat, (viliorem quippe sumpsit) sed tunc, cum intrabat in adytum. intrabat autem semel duntaxat quotannis, illo die, cum mos patrius omnino jejunio colere Deum iussit. Contra hæc nemo hiscere ausus est. tanto consensu accepta ab omnibus sunt. Sed enimvero meminisse debebat scriptor maximus, id quod in vetustissimis Iudæorum scitis est, fuisse vestimenta quatuor peculiaria, eaque alba, & ex lino tantum contexta, quibus solis usus pontifex est, cum piaculare sacrum in adytis, semel in anno, faceret. Ex quo accidit ut proprio nomine לבן יבן, vestes laban, id est, alba, à Iudæis dicerentur.

rentur. de quibus ita inquit Maimonides in capite octavo, in Halacha Cele Hammikdash, ex tractatu Talmudico, qui Maslacha Ioma vocatur, בגדי לבן הם ארבעה כלים ששמש בהן כהן גדול ביום הכפורים וארבעתן לבנים ומן הפשתן לבדו הן : כהנת ומכנסים ואבנט ומצנפרת :
*Vestes laban fuere indumenta quatuor, quibus indutus pontifex sacra faciebat, die jejunii. Erant autem ea albi coloris, atque ex lino tantum : nimirum tunica, brachæ, cingulum, & infula. Dies jejunii, est dies decimus mensis Tisri, cum in Sancta Sanctorum pontifex ibat. Hæc primi Talmudistæ odorati sunt, quibus nos sine periculo hic fidem habemus. atque adeo miramur, qua officiantia neque Flavius Iosephus, neque quisquam alius animum advertent ad luculenta verba, quæ in Levitici capite decimo & sexto extant ; ex quibus hoc, quod diximus, evincitur. Non abs re erit locum eum descripsisse. Ita enim ibi præcipit Mosi Deus de jejunii & expiationum die : Dic Aharoni, fratri tuo, ne quovis tempore ingredia-
 tur in sanctuarium intra velum, ut non moriatur. Cum his autem rebus ingredia-
 tur in sanctuarium, cum juvenco sub-
 rumo, qui sit pro peccato, & cum ariete, qui sit in holocaustum. Tunicam lineam
 sanctam*

*sanctam induito; & brachæ linea sunt
 super carnem ejus; & baltheo lino accin-
 gitor; & infula linea tegitor. Ea vestes
 sacra sunt. Mox in extremo capitis ad-
 dit, Expiationem sacerdos faciet, & in-
 duet vestes lineas, vestes sacras. De cæte-
 ris amiculis, quæ extra templi adyta
 pontifex gessit, non jam difficile est di-
 cere. Ea Talmudici זהב בגדי vestimen-
 ta aurea vocant, non hercle quòd in-
 textum omnibus aurum esset, sed
 quòd ornatiores essent. Fuere autem
 hujus generis indumenta octo, è qui-
 bus quatuor quidem erant commu-
 nia pontifici cù cæteris sacerdotibus,
 בתרת ומכנסים ואבנט ומגבעות, *tunica
 talaris, brachæ, baltheus, & infula;*
 quatuor autem propria pontificis e-
 rant, מעיל ואפור וחושן וציץ, *pallium
 byacinthinum cum tintinnabulis &
 malis Punicis; item amiculum hume-
 rale sive Ephod; tum Pectorale sive
 Coschen; & postremo lamina aurea,
 quæ infulæ apponebatur. Neque verò
 dicat aliquis, ex octo istis indumentis,
 priora quatuor videri eadem esse cum
 illis, quorum usum antè diximus fuisse
 peculiarem in Sancto Sanctorum.
 Nam & ex pretiosiore lino erant, quæ
 pontifex extra adytum gerebat, &
 baltheus fuit opere Phrygiano. Quæ
 mani-**

manifestè cernet, qui contulerit quæ leguntur in Exodi capite vicesimo octavo, & quæ extant in Levitici capite decimo sexto. Nam etsi lineæ sunt, quæ describuntur utrobique, tamen ^{לָבַן} vulgare *linum* est, cum ^{שֵׁשׁ} *bys-* *sus* exquisitissimi generis sit. Sed nec illud repugnat opinioni nostræ, quod in Exodi capite vicesimo octavo, versu xxix. & xxxv. jubetur Aharon cum veste Ephod, & amiculo Coschen, & cum tunica hyacinthina ingredi in sanctuarium. Sane enim pro vero constat, sanctuarii partes insigniores duas fuisse, quarum fuit una exterior, quæ Sanctum ubique dicitur, altera vero interior erat, quæ Sanctum Sanctorum in sacro codice, non semper quidem, sed plerumque tamen, appellatur. Hæc nescire, summæ imperitiæ foret. Porro de vestibus *laban*, seu albis, quod diximus pontificem eas gerere, nisi in adyto, non potuisse, usque adeo verum est, ut illo ipso die decimo mensis Tisri, cum ex more adytum ingrediebatur, ad ea tamen sacra peragenda, quæ etiam extra adytum tunc fiebant, induere ^{וְהָיוּ זָהָבִי} *vestes aureas* necesse habuerit. Atque hoc recte proditum in Talmud est, in Massechta loma, in capite tertio.